

ВИСНОВОК
наукового керівника на дисертацію
Варнавської Кароліни Андріївни «Міжнародно-правове
регулювання статусу правозахисників», поданої на здобуття ступеня
доктора філософії за спеціальністю 293 Міжнародне право
галузі знань 29 Міжнародні відносини

Варнавська Кароліна Андріївна у 2018 році закінчила Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Міжнародне право» та здобула кваліфікацію магістра міжнародного права (диплом магістра з відзнакою). У 2019 році вступила до аспірантури кафедри міжнародного і європейського права юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Володіє українською, англійською, російською мовами.

У процесі роботи над дисертаційним дослідженням аспірантка Варнавська К.А. дотримувалася індивідуального плану наукової роботи та успішно виконала його, показала себе як сумлінний виконавець. Аспірантка Варнавська К.А. значно підвищила рівень навичок роботи з міжнародно-правовими актами універсального, регіонального, субрегіонального характеру, якими регламентовано статус правозахисників, визначено категорії правозахисників та регламентовано порядок захисту їхніх прав; звітними документами спеціалізованих міжнародних правозахисних організацій, результатами моніторингових досліджень щодо порушень та обмежень прав людини правозахисників; доктринальними джерелами й оформлення результатів наукових досліджень.

За час навчання в аспірантурі Варнавська К.А. оволоділа такими компетентностями: виявляти глибокі й системні теоретичні та емпіричні знання з міжнародного права прав людини; поглиблена розуміння міжнародно-правових питань, міжнародної системи, юридичної теорії та

практики (у т.ч. глибоке знання наукової літератури за профілем); кваліфіковано здійснювати наукові дослідження у сфері міжнародного права і міжнародних відносин; здійснювати наукові дослідження питань міжнародних відносин, визначати наукові проблеми, не розроблені або недостатньо розроблені у відповідних наукових дослідженнях; готовувати наукові тексти про проміжні та кінцеві результати досліджень, готовувати та здійснювати публічну апробацію результатів досліджень.

Здобувачкою виконано індивідуальний план наукової роботи у повному обсязі, результатом чого стало подання тексту дисертаційного дослідження, оприлюднення наукових доробків у вигляді трьох статей, опублікованих у наукових фахових виданнях України та шести тезах наукових доповідей.

Обрана аспіранткою тема дисертаційної роботи «Міжнародно-правове регулювання статусу правозахисників» є вельми актуальну та обумовлена необхідністю дослідження особливості становлення та розвитку правового статусу правозахисників; визначення категорії правозахисників відповідно до положень міжнародно-правових актів; характеристика основних об'єктів захисту прав людини правозахисників та їх особливостей, а також виокремлення основних загроз та обмежень у діяльності правозахисників з практичної точки зору; здійснення аналізу положень міжнародних угод, двосторонніх угод, актів регіональних міжнародних міжурядових організацій щодо забезпечення безпеки правозахисників; формулювання науково обґрунтованих пропозицій, спрямованих на удосконалення положень міжнародних актів щодо статусу осіб, які здійснюють правозахисну діяльність.

Слід зазначити, що сучасні реалії свідчать про розширення кола категорій осіб, які визнаються правозахисниками, у цьому зв'язку нагальним є визначення їх статусу, функцій, ролі у захисті прав людини на різних рівнях – універсальному, регіональному. Необхідно також констатувати, що на

міжнародному універсальному і регіональному рівнях відсутній загальнообов'язковий акт, який регулює статус таких осіб, деталізує їхні права та обов'язки і визначає, яка категорія осіб належить до правозахисників.

Крім того, практика свідчить, що деякі групи правозахисників піддаються підвищенню ризику, зважаючи на особливий характер роботи чи географічний регіон її здійснення, виходячи з означеного існує нагальна необхідність урегулювання їхнього правового статусу на міжнародному рівні. Актуальним є питання дотримання і захисту прав жінок-правозахисниць, оскільки вони зазнають певних форм насильства та інших порушень, упереджень, виключення та заперечення, ніж їхні колеги-чоловіки.

Вищевказане свідчить, що обрана Варнавською К.А. тема становить істотний науковий інтерес і практичну цінність у сфері міжнародного публічного права, зокрема, в галузі захисту прав людини.

Наукова новизна обраної теми дисертації полягає в комплексному науковому дослідженні, в якому здійснено теоретичне узагальнення і запропоновано вирішення наукового завдання, що полягало у з'ясуванні статусу правозахисників, функцій, ролі у захисті прав людини на міжнародному універсальному і регіональному рівнях. За підсумками проведеного наукового дослідження отримано нові положення, спрямовані на удосконалення та розвиток сучасної доктрини міжнародного публічного права щодо статусу правозахисників і гарантування їхніх прав.

Цілком виправданою є структура роботи, яка складається зі вступу, трьох розділів (поділених на підрозділи), висновків і списку використаних джерел. Кожен розділ дослідження містить висновки, які є ґрунтовними і змістовними та направлені на доповнення положень існуючих універсальних і регіональних актів у сфері правової регламентації статусу осіб, що займаються правозахисною діяльністю.

Достовірність та обґрунтованість наукових досліджень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, підтверджується значним обсягом інформаційних джерел. Дослідження Варнавської К.А. спирається на ґрунтовну джерельну базу, яку складають міжнародні універсальні й регіональні акти та документи загального і спеціального характеру, що стосуються статусу правозахисників та регламентують їхню діяльність; резолюції міжнародних міжурядових організацій в означеній сфері дослідження; програмні документи. Робота характеризується використанням прецедентної правозахисної практики, що посилює її практичну складову.

Висунуті на захист наукові положення, висновки і рекомендації достатньо аргументовані, вони ґрунтуються на аналізі фундаментальних наукових досліджень у сфері міжнародного публічного права.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій авторки підтверджуються їхньою апробацією у відкритому друку, обговоренням на науково-практичних конференціях і наукових семінарах кафедри міжнародного і європейського права юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Дисертаційна робота виконана здобувачкою особисто, містить низку наукових положень і наукових результатів, які мають важливе значення для міжнародного публічного права.

Оцінюючи роботу здобувачки в цілому, можна зробити висновок, що наукові результати Варнавської К.А. заслуговують на позитивну оцінку.

Набуті Варнавською К.А. теоретичні знання, уміння та навички достатні для продуктування нових ідей та розв'язання комплексних проблем у галузі науково-дослідницької діяльності.

Дисертаційне дослідження Варнавської К.А. «Міжнародно-правове регулювання статусу правозахисників» за рівнем теоретичної обґрунтованості, новизною та практичним значенням її результатів є завершеною самостійно виконаною науковою працею. Зміст, структура,

оформлення дисертації та кількість публікацій відповідають вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами і доповненнями, внесеними Постановою Кабінету Міністрів України № 502 від 19.05.2023 р.), Наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», а її авторка – Варнавська Кароліна Андріївна за результатами прилюдного захисту дисертації заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 293 Міжнародне право.

Доктор юридичних наук, професор
завідувач кафедри
міжнародного і європейського права
юридичного факультету
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна

Тетяна СИРОЇД

Підпис Тетяни Сироїд засвідчує
Начальник відділу кадрів
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна

Олена ГРОМИКО